

Posudek bakalářské práce

Autor: Libor Jurečka

Název: Naplňování vývojových potřeb u dětí s postižením vychovávaných v rodině v rané péči

Vedoucí práce: PhDr. Kateřina Soudná

Oponentka: Mgr. Miroslava Plívová

Rozsah: 55 stran textu, 4 strany příloh

Literatura: 21 bibliografických citací (17 publikací, 4 odkazy na webové stránky)

Obsah práce

Ve své práci Libor Jurečka rozebírá psychologický koncept vývojových potřeb podle Matějčka a zkoumá, do jaké míry je naplnění těchto potřeb ovlivněno u dětí v rané péči.

V teoretické části se autor zabývá problematikou postižení u dětí, situací těchto dětí v rodině a možnostmi, jaké může nabídnout raná péče. Dále je uvedena teorie pěti vývojových potřeb, jejichž přiměřené naplňování je nezbytné pro zdárný vývoj v jedince.

V praktické části si autor klade za cíl zkoumat naplňování vývojových potřeb u dětí s postižením – klientů Diakonie Čáslav. Jako výzkumné nástroje používá kromě studia literatury anketu u souboru 22 rodičů postižených dětí a semistrukturované interview s rodiči postiženého dítěte.

Připomínky a otázky k obhajobě:

- 1) Autorovi se nepodařilo názvem vystihnout podstatu práce, jedná se o práci týkající se pravděpodobně pouze dětí s vrozeným tělesným postižením nikoliv dětí s postižením v nejširším smyslu slova. Soudím tak z definice výzkumného souboru i když výzkum proběhl v zařízení pro děti s mentálním, tělesným a kombinovaným postižením.
- 2) str. 5: Je z hlediska přijetí a vyrovnání se z postižením vlastního dítěte rozdíl, jestli se rodiče informací i postižení svého dítěte dozví najednou a nebo postupně ?
- 3) str. 6: kapitola 1 Postižení: Podle mého názoru zde chybí definice co to postižení je, co s sebou přináší, zejména s ohledem na vývoj dítěte a jeho potřeby a jak zasahuje do fyzické, psychické a sociální složky osobnosti dítěte?
- 4) Str. 6. kapitola 1.1 Vývoj dítěte s postižením: název kapitoly neodpovídá obsahu, hovoří se zde spíše o etiologických historických souvislostech.
- 5) str.7: kapitola 1.2 Druhy postižení: Nebylo by vhodnější vzhledem k tématu práce popsat spíše kolik procent dětí se rodí s tělesným postižením, případně jaká je incidence jednotlivých typů tělesného postižení v rámci určité věkové skupiny (např. kojenci, batolata, předškoláci)?
- 6) str. 11: „...vzhledem k tomu, že psychomotorický vývoj dítěte je v raném věku výrazně ovlivněn především motorickou činností.....U nás je nejčastěji používána Vojtova a Bobathova metoda.“. Vzhledem k tématu práce by bylo vhodné zmínit i jiné metody a terapeutické postupy v komplexní péči, případně programy rané péče.
- 7) Str. 30: Na tomto místě práce chybí jasná definice cílů a úkolů výzkumu. Cílem výzkumu bylo: „vysledovat případná specifika v naplňování psychických potřeb vyplývajících z komplexní podpory psychomotorického vývoje dítěte s postižením v raném věku.“ Znamená to, že výše zmíněná

specifika vznikají až na základě komplexní podpory, která je dítěti zprostředkována např. v Centru rané péče? Nebo vznikají jako důsledek postižení?

- 8) Str. 38: Autor píše: zbylo dostatek času i na volnou hru...“ a na jiném místě stejného odstavce: ...“Z důvodů nutnosti cvičení několikrát denně opakovat, zbývalo méně času na volnou hru,...“. Bylo by možné tento rozpor vysvětlit?
- 9) Str. 39: „Dítě postrádá ve cvičení význam“ Vzhledem ke skutečnosti, že se cvičením (myšleno s reflexní terapií podle prof. Vojty se u dětí s vrozeným postižením začíná obvykle ihned po narození, je otázkou zda očekávat, že dítě pochopí význam cvičení.
- 10) Str. 43: „návuk tělesných cvičení“ V případě metod podle prof. Vojty a Bobatha se nejedná o cvičení ale o terapeutické rehabilitační postupy.
- 11) Str. 49 : Co si autor představuje pod pojmem sociální vývojové potřeby dítěte a z čeho usuzuje, že jejich saturace není výrazně ovlivněna?
- 12) Str. 50: Skutečně se autor domnívá, že tím, že matka dítě „vystavuje nepříjemným pocitům vyplývajícím z invazivnosti opakujících se návuků“ její funkce milující ochranné osoby v životě dítěte nutně ustupuje do pozadí.

Hodnocení:

Bakalářská práce Libora Jurečky vychází ze zajímavého výzkumného záměru, tedy sledovat naplňování vývojových potřeb u dětí s postižením. Tomuto záměru se však nepodařilo zcela dostát.

V teoretické části se autor s obtížemi vypořádal s úkolem prokázat schopnost práce s odbornou literaturou: nabízí řadu témat a využívá odbornou literaturu. Za nedostatek lze považovat, že ačkoli práce je mimo jiné o problematice komplexní rané péče, jsou zde konkrétně zmiňovány pouze techniky pohybové rehabilitace (Vojta, Bobath). Psychický vývoj dítěte, jeho fyziologický a patologický průběh jsou zmiňovány pouze okrajově. V práci bylo možné využít více informací z periodik a neomezovat se na monografie (a to pouze tuzemské). Citace z literatury jsou na mnoha místech práce použity tak, že je patrné jejich necitlivé vytržení z kontextu.

Metody výzkumu využití v praktické části nebyly voleny příliš šťastně. Jejich výsledky se pouze vzdáleně vztahují k otázkám stanoveným v úvodu. Anketní otázky „kolik má dítě sourozenců?“ a „kdo dítě doprovází na rehabilitaci“ nelze považovat za relevantní. Praktická část je dobře členěna, kazusitka dítěte s tělesným postižením je zpracována dobře, obsahuje zajímavou analýzu výsledků rozhovoru s matkou i když některé autorovi závěry jsou možná až příliš zjednodušující.

Nicméně autor prokázal, že se seznámil se základy metodologie vědecké práce a dokázal využít ke zkoumání svých cílů různé vědecké metody (i když někdy ne zcela vhodným způsobem). Výsledky jsou přehledně zpracovány (anketa do grafů, interview pomocí transkripce a analýzy).

Lze předpokládat, že se s výše uvedenými nedostatky autor do budoucna v magisterské diplomové práci vypořádá lépe.

Přes uvedené nedostatky se domnívám, že Libor Jurečka splnil požadavky kladené na bakalářskou práci a tímto ji doporučuji k obhajobě.

Navrhovaný stupeň hodnocení: 2 – 3 dle průběhu obhajoby.

V Praze, 9. 9. 2007

Mgr. Miroslava Plívová

